

NĂM THỨ HAI — SỐ 46 BUỐC-TUỆ 27 Octobre 1936

PHẬT-GIÁO HỘI
ASSOCIATION BOUDDHIQUE

ĐUỐC-TUỆ

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ BA

Báo quán ở chùa Quán Sứ phố Richaud, Hanoi

慧 燭 報

Chủ nhiệm

NGUYỄN-NĂNG-QUOC

Chánh hội trưởng

hội Phật Giáo

Quản lý

CUNG DINH-BINH

Chánh chủ bút

PHAN TRUNG THU

Sư cụ chùa Bằng-Sở

Phó chủ bút

DUONG-VAN BIEN

Sư cụ chùa Té-Cát

GIÁ BÁO:

tù năm: 1\$00 — nửa năm: 0\$50 — mỗi số: 0\$08

**PHƯƠNG DANH CÁC CHI HỘI PHẬT GIÁO
CÚNG TIỀN NHÀ IN ĐƯỢC-TUỆ**

Chi hội tỉnh Hưng-Yên	10\$00
Ông Lê-văn Phượng cung chúc thủ-quỹ	
Chi hội Kiến-Thụy tỉnh Kiến-An	20\$00

Giả nhời ông Lê văn Phượng

*Ngài đã phát bồ đề tâm cúng vào nhà in 20\$00
chúng tôi chắc về phần ngài cúng quý quyền đã
được hưởng cái phúc duyên hoằng pháp lợi sinh
rồi, còn như quyền lợi ở nhà in Được-tuệ xin xem
ở số báo 39 đã nói rõ.*

**QUÍ DANH CÁC VỊ HỘI VIÊN
CHI HỘI KIẾN-THỤY GIÚP DÂN BỊ LỤT**

Ông Lê Văn Phượng, chánh Thủ quỹ	20\$00
Lê-Văn-Lân, vĩnh viễn hội-viên	10 00
— Ng.-Đăng-Viện, chánh Đại lý ngoại hộ	5 00
— Ng.-Hữu-Cảnh, vĩnh viễn hội viên	5.00
— Ng.-Văn-Curu, Trụ trì hội viên	5.00
— Nong Man-Thine, Tân trợ hội viên	3 00
— Vũ Duy-Lưu Phó thư ký	1.00
— Đào Văn-Tấn, làng An-Dương Kiến-An	1.00
— Phạm-Văn-Kiêm làng Phong-cầu, Kiến-An	1.00
Chư tăng học hạ ở chùa Vĩnh Phúc, Kiến-An	10 00
Bà Đỗ Hữu Tiển, Trụ trì hội viên	1 00
Vô danh (dàn ông)	1.00
Vô danh (dàn bà)	0 80
Quyên tối hát tuồng ở chùa Vĩnh-Phúc	3.82

Tổng cộng: 67\$12

TẤM GIƯỜNG NƯỚC NGOÀI

ĐÀN-GIÓI Ô TRUNG-HOÀ

Hội Phật-Giáo ở Trung-hoa thuộc huyện Tuy-viễn, do ông Lý-canh-Tuyễn đề-xướng lên. Ông Lý là người trong quận, đồng thời với ông Diêm-tích-Sơn. Ông lại từng nhậm chức Quận-tổ ở đây, tới khi tuổi già về hưu, ông tiêm-tâm khảo-cứu Phật-học, và nhóm họp những nhà hảo-trưởng ở quận ấy để chấn-hưng Phật-giáo, làm cho Phật-giáo ở xứ ấy chẳng bao lâu mà đã bành trướng khắp quận. Nhưng than ôi! ông vừa tinh giắc mộng hoảng lưỡng, thời khúc nhạc vãng-sinh đã rước ông về nơi tịnh-độ. Cũng may mà còn có ông Lý-chính-Nhạc là học trò ông, lại đương làm quan Giám ở quận ấy, kế được chỉ ông mà duy-trì lấy hội Phật-giáo ấy. Mới rồi vị thuyền sư trụ-trì ở chùa Quán-Âm xứ ấy tên là Trạm-tịch hòa-thượng có cù hành đàn truyền giới Sa-di và giới Uu-bà-tắc Uu-bà-di. Kể từ khi Dân-quốc thành lập đến nay, việc mở đàn truyền giới ở chùa đó lần này là lần thứ hai. Mỗi một kỳ mở đàn truyền giới trong 51 ngày, mời toàn những vị cao-tăng đến để làm thầy truyền giới. Kỳ này thỉnh được Ngài Lực-hoảng hòa-thượng và Ngài Nghiêm-hải hòa-thượng, mà chính hai vị hòa-thượng này đã bao năm chìm nổi trong bể hoạn, nay mới quy Phật pháp, thời chính là người muôn quả xuất gia, nhưng nhờ có tuệ-căn từ trước, nên xuất-gia chưa mấy mà cái công phu khảo-cứu tu luyện đã được đầy đủ, trong thuyền-gia đều công nhận là người siêu thường ngộ-đạo, những khi hai hòa-thượng khai kinh diễn giảng tăng tục lại nghe kẽ có hàng nghìn hàng vạn. Kỳ này hai Hòa-thượng nhận lời thỉnh đến truyền-giới ở chùa Quán-Âm,

nên Đàn-giới này có hơn trăm người lại xin thụ-giới, trong số ấy chia ra làm ba bực: 1- Sa-di, 2- Sa-di-ni 3-là gồm cả nam - giới nữ - giới ở tại - gia, hoặc thụ tam-quy, hoặc thụ ngũ giới, hoặc thụ giới Bồ-tát tại-gia, trước khi thụ giới, tăng, ni mỗi người được một tấm áo một cái bát, dùng với trong sách nói « Y bát chán truyền. » Những người cầu thụ giới phải làm lễ trong 51 ngày, mỗi ngày buổi sáng chia làm hai thời, một thời nghỉ dien* giảng ba tạng thánh-giáo để cho tâm địa khai thông, mới biết pháp giới là hệ trọng. Ngày nào cũng như thế đến trưa thụ ngọ xong rồi, đều phải vào nơi nhà tĩnh tập tọa-thuyễn để suy nghĩ đạo-pháp. Mà trong 51 ngày ấy, những vị hòa thượng truyền giới đều từ trưa đến tối không được ăn uống gì nữa, đó là theo đúng đức Phật Thích-ca khi xưa qua giờ ngọ không ăn, lấy phép ấy làm công phu khổ hạnh tu hành, thì giới-đức mới được tinh-tiễn. Kè ra ngày xưa những người xin thụ giới trước phải khổ hạnh trong ba năm rồi sau mới được dàn¹ dàn thụ-giới. Ngày nay thay hạn 3 năm ra làm 51 ngày, Người làm thầy truyền-giới, nười làm trò thụ-giới có theo được đúng như thế, thời mới được đày đủ công đức giới-vagy. Các người thụ-giới đã được truyền-thụ áo bát rồi, lại cấp cho mỗi người một tờ diệp để làm bằng tin cũng như là tờ giấy chứng chỉ của học sinh đã đỗ mà chính phủ ban cho bằng cấp, trong những người thụ giới ấy lại chọn mấy người tinh thông luật pháp, để ngày đêm thay đổi nhau kiểm điểm sự hành động của những người giới tử it học kia, cho khỏi trái qui củ luật pháp.

Những vị Hòa-thượng làm thầy truyền-giới, trong 51 ngày ấy chỉ trừ những khỉ tắm gọi, không được cởi áo cà-sa ra một lúc nào, việc ăn uống phải có hạn độ, một đêm chỉ được ngủ chứng 2 tiếng đồng hồ, còn thi phải tọa-thuyễn tụng kinh, hoặc lễ Phật niệm Phật. Mỗi ngày buổi sáng chia làm hai thời, buổi chiều chia làm bốn thời,

lễ bài hành đạo để cho thập phương tùy hỷ lễ bài. Ở chùa Quán Âm này hai lần mở đàn thụ-giới, lễ nghi đều làm đúng như thế cả. Trong 51 ngày làm lễ truyền giới ấy những số tiền nhu phi không phải là ít, kỵ nay vị Hòa thượng chủ chùa Quán Âm trước khi định mở đàn truyền thụ giới đã đi khuyễn-lập các giáo-hữu được hơn một nghìn đồng bạc mà nhu-phi trong kỵ lễ ấy hết một nghìn rưỡi.

Trong đàn giới này ông Triệu-đời-Văn là người đứng đầu trong hàng giới-tử, mà thụ-giới tại-gia Bồ-tát. Ngài Lực-hoằng Hòa-thượng làm thầy truyền-giới cho ông Ngài Lực-hoằng đã 68 tuổi, mà ông Triệu thời hơn 2 tuổi. Ngài Lực-hoằng khi chưa xuất gia là học trò ông Triệu. Kề bên Nho thời ông Triệu là thầy Ngài Lực-Hoằng. Kề bên Phật thời Ngài Lực-Hoằng lại là thầy ông Triệu, như thế mà ông Triệu suốt đời chỉ thành chí tin sùng mộ Ngài Lực-Hoằng, như thế chẳng cũng là một sự thú vị lắm thay !

Lại trong đàn giới này có một chủ tiều mới hơn mươi tuổi mà cũng theo được đúng như qui tắc trong đàn, chịu đựng giới pháp, thực là tinh tiến lạ thường, ai trong thầy cũng phải tâm-phục phép Phật nhiệm-mẫu, hễ có lòng thành thời được nhờ sáu tháng già-hộ, tiến lên cao-thâm một cách dễ dàng đến như thế.

(Trích ở báo Hoa-Tự)

LỜI BÀN GÓP

Khi Phật sắp tịch, các đệ-tử có hỏi rằng : « Phật còn chung con thờ Phật làm thầy, Phật viên-tịch rồi chung con biết thờ ai làm thầy ? » Phật dạy rằng : « Ta tịch rồi các người phải thờ những điều giới-luật của ta làm thầy... Những phép tu-hành phải trừ vọn-chấp cho tớ chán-tâm, ta đã nói đủ cả rồi, các người cứ thiêng mà theo mà làm cho đúng, ấy là pháp-thiên của ta vẫn còn ở đời mãi mãi vậy. » Xem thiêng đủ biết tu hành cốt nhất

giới-luật, giới-luật có tinh-nghiem, thời tri mới sáng
sắc mới khoe, mới mong theo dõi cái đạo vô-lý-trong ấy
được. Ngoài Ủy ba Ly là một vị đệ-tử tri giới thiêng nhất của
Phật có nói rằng : *Ta vì bắt buộc thân ta, nên thân ta
được tự-tự; rồi ta lại bắt buộc tâm ta, mà tâm ta cũn
được tự-tự nốt.* Cứ hai câu ấy mà suy cho kĩ, thì giới
luật chính là cái khuôn vàng thước ngọc cho kẻ tu hành,
mà bắt đầu mới vào phải theo giới-tuởng để giữ thân
đã, rồi sau mới theo giới-pháp mà giữ tâm. Thực là mọi
phép đích đáng không thể di-dịch được nữa. Chính vì l
ý này nên các Tổ sau mới chẽ ra đàn giới, để cho kẻ mới
tu hành thấy rõ giới-luởng mà ngó đến giới-pháp Vô
nói biết đàn giới đối với người tu quan hệ biết chung
não.

Trong chốn thuyền-lâm ta hiện nay vẫn còn giữ
được khuôn phép đàn giới. Nhưng lẽ nghĩ phần nhiều
đơn sơ lầm, không có cái gì là nghiêm-mật; Ông thầy
truyền giới, học trò thụ giới phần nhiều có ý cầu thả, làm
việc như chiếu lệ cả, không có một chút tinh thần gì,
thực là một sự đáng buồn.

Nhân xem báo Tàu thấy đàn giới của người ta
nghiêm-mật như thế, thực đáng làm gương sáng cho ta
soi chung, cho nên tôi với dịch ra để công đồng lâm,
mong rằng các vị đại-dức trong thuyền-lâm ta lưu lâm
mà chấn-chỉnh lại cho, thời có ích cho hậu-còn không
phải là ít vây.

Sa-môn TỐ-LIÊN

GIẢI THÊM NGHĨA CHO BÀI KỆ SỐ 14 ĐÃ DỊCH Ở TRUYỀN HƯƠNG-HẢI THIỀN-SƯ

Duoc - Tuệ số 42

Vì tiếp được hai bức thư của bài vị đốc-giả Đuoc-Tuệ
đều lấy làm chưa ứng ý với bài kệ số 14 đã dịch ở truyện
Hương-hải Thiền-sư, đăng trong Đuoc-Tuệ số 12, nên tôi viết
hài này.

Một bức thư của Ông Phùng Văn Tập Hanei, Ông hỏi : « Nát bàn sinh tử thị không hoa » mà dịch là : « Nát bàn phôi cũng chuyện lơ mơ » thì ra thuyết Nát bàn của Phật là thuyết hoang đường hay sao ?

Một bức của Ông Nguyễn Ngọc Trác, Nam Xang, Hanam, Ông lò ý rất hoan hỉ về việc tìm lối, diễn dịch kinh điển, nằm trong báo Đầu Tuệ của hội Phật Giáo. Ông nói : « Tức như câu chuyện Hương hải Thiền sư mà vị nào đã zô lòng vì mê học đạo mà diễn dịch đây, từ khi tôi được đọc truyện ấy đến nay, tôi lấy làm hâm mộ và thán phục lắm, chả khác nào như người đói được ăn, người khát được uống vậy. »

Duy về bài kệ số 14 thì Ông cho là dịch « sai tôn chỉ thiền sư. »

Thấy hai Ngài đều có lòng sốt sắng về đạo học, đề tâm nhận kỹ cho những chỗ nghĩa lý vi diệu như thế, dịch giả rất lấy làm cảm tạ xin giải rõ lại nghĩa bài kệ số 14 đã dịch ấy để hai Ngài lượng, cho cái chỗ của dịch giả đúng không tra cứu để dịch cho hiểu cái nghĩa chính của bài kệ nguyên ra.

Bài kệ nguyên tác bằng hán văn của Hương hải Thiền sư theo với số 14 của bài kệ dịch Quốc văn ấy, vốn có 8 câu, nhưng theo bản sao của dịch giả thì 4 câu trên vừa mất vừa viết lầm, chỉ còn có 4 câu dưới là rõ nghĩa mà thôi, nên phải trích lấy 4 câu ở dưới bài mà dịch.

斷除煩惱重增病 超起真如總是邪
隨順眾緣無阻礙 混槃生死是空花

Sau các bài kệ của Hương hải Thiền sư mà dịch giả đã dịch, ý thâm nghĩa mới đã rõ nhiên, lại không bài nào có đề mục, mà mỗi bài đều tố về một nghĩa. Vậy dịch mỗi bài trước hết phải định cho biết bài ấy ý tác giả tố về nghĩa gì thì dịch mới không sai lạc tinh thần của nguyên tác được.

Như bài kệ hán văn nguyên tác này, xét kỹ ý nghĩa chính

là tác giả phá cái mê tráp về nghĩa « Nát-bàn sinh tử » của phái Tiều-thặng, đề đề tính cho học trò mình đó. Thế nào là phá cái mê tráp về nghĩa « Nát-bàn sinh-tử » ?

Nguyên vì « Nát-bàn — nirvana » trong đạo Phật là cái nghĩa chỉ về sự cứu-cánh của cuộc tu chứng. Chính nghĩa của nó là « diệt 灭 » nghĩa là một cái cõi hoán-toán vắng lặng diệt tất hết mọi phiền-não, không còn chướng ngại chút gì mà hăng vui thú. Tức cũng nghĩa là chết vậy. Nhưng Đại-thặng với Tiều-thặng, mỗi phái nhận nghĩa tu chứng về Nát-bàn lại mỗi khác nhau. Sách Pháp-hoa buyện luận nói : « Tiều-thặng chi nát-bàn, diệt sinh-tử nhì nát-bàn già. Đại-thặng chi nát-bàn, sinh-tử bản lai nát-bàn già (1) — Nghĩa nát-bàn của phái Tiều-thặng là tự diệt tất sự sinh-tử của mình đi mà tới nát-bàn, nghĩa nát-bàn của phái Đại-thặng là theo sinh tử tự nhiên của mình mà tới cõi nát-bàn ».

Đại-thặng vì cho nát-bàn là cõi tự-chứng ở tinh-thần, nên phép tu cứ theo lẽ sinh-tử tự nhiên, cui cõi sao cho Trí với Bí gồm đủ, Phúc với Tuệ đều kiêm, không cầu nát-bàn mà nát-bàn tự chứng thấy. Còn Tiều-thặng thì lại cho nát-bàn là cõi có thực, nên phép tu chỉ lo diệt tất sinh tử, chẳng chăm Phúc tuệ, cái gì cũng nói cách « liễu » rồi, bỏ hết cuộc đời, giảm hết sự sống, để cầu chóng tới cõi nát-bàn, nhưng nát-bàn chưa thấy tới mà cách vị kỷ tự diệt càng thêm tội lỗi.

Cái mê-mê-tráp về nát-bàn của Tiều-thặng như thế, có dã lâu đời. Tô Mã-minh làm sách Đại-thặng khởi tia cốt phà cái mê-tráp ấy. Ngài nói : « Nhị-thặng Tiều-thặng cầu Nát-bàn cảnh tà vọng. — (Vọng cầu Nát-bàn) ». Sách Trí độ luận 31 cũng nói : « Nhị-thặng cõi tráp cho sinh-tử là đáng chán. Nát-bàn là đáng mừng. (Nhị-thặng cõi-tráp sinh-tử vi khă

— (1) Những lời diễn cõi và đạo lý như đây cần đai thêm chữ Hán để đối chiếu, nhưng vì nhà in Đa-đe-Tuệ của bản báo còn đang chỉnh đốn, xin đọc giả lượng cho.

yết m. nát-bàn vi khă hán) ». Coi đó thi biết cái tệ mê-tráp về nát-hán là đáng phả trừ. Bởi vậy Hương-hải Thiền-Sư muốn phả trừ lỗi tu chỉ mê-tráp về nát-bàn ấy mà làm bài kệ này. Cho nên trong 4 câu kệ này, câu nào cũng phả cái nghĩa nát-bàn của Tiêu-thăng cả.

1. — Đoạn trù phiền-não trùng tăng bệnh. — Là Thiền Sư nói : Không tu phúc-tuệ mà chỉ muốn đoạn-rừ phiền-não để chóng tới nát-bàn, thì dù có dứt dứt được cái phiền-não nó, nhưng nó lại tăng thêm cái bệnh khác ra. Như cho ăn là phiền-não mà dứt sự ăn đi thì nó lại là người đi mà không tu học nữa.

2. — Siêu khởi chán như tòng thị tà. — Là Thiền-Sư nói : Chán như đủ ba đức mới thành nát-bàn, thế mà kẻ nào muốn thoát khỏi ra ngoài chán-như để cầu nát-bàn thi kẻ ấy là tà vọng.

3. — Tùy thuận cháng duyên vô trả ngại. — Là Thiền-Sư nói : muốn chứng nát-bàn chỉ có một cách là cứ tùy-thuận mọi cái duyên sinh-tử bẩn-lai mà tu là không trả ngại. Không trả ngại là nát-bàn.

4. — Nát bàn sinh tử thi không hoa. — Là Thiền-Sư nói : Phải biết sự nát-bàn sinh tử chỉ là một cái không hoa. Không hoa là cái hoa do mắt hoa ra mà thấy nó ở trong không (tức bệnh hoa mắt) chứ không có hoa thực. Vậy cứ tranh luận về câu chuyện nát-bàn mà thôi, không lo tu đức tuệ, chẳng cũng là câu chuyện lơ mơ du.

Định nghĩa như thế nên tôi dịch.

1. - Phiền não dứt rồi thêm bệnh khác,

2. - Chán như ai thoát khỏi bao giờ,

3. - Chỉ tùy duyên là không trả ngại,

4. - Nát bàn thôi cũng chuyện lơ-mơ,

Trước tôi cũng định dịch đúng nghĩa đen từng chữ nhưng lời què mà nghĩa không rõ, nên mới phải dịch lấy cái ý ra như thế. Còn Nguyễn Cư Sĩ thì ông muốn dịch lại 4 câu ấy như sau này :

Đoạn trừ phiền não càng thêm bệnh,

Thoát khỏi chán-như hết thảy tà,

Tùy thuận mọi duyên không trở ngại,

Nát-bàn sống chết cũng không hoa.

Vậy xin lục dǎng đẽ các Ngài đọc giả tùy ý lựa chọn ché
rộng.

Đỗ-Nam-Tử

VĂN-XƯƠNG ĐẾ QUÂN ÂM-CHẤT VĂN DIỄN CA

Mấy lời Văn-Xương Đế-quân,

Một thiêng « Âm-chất » dạy dân chu tường.

« Vu công xét ngực kỹ càng,

Truyền đời con cháu, môn-đường hiển vinh.

Đậu-quân chún tể cung-định,

Năm con, như thè năm cánh quế tươi.

Làm bè cứu kiến khỏi trời,

Tổng-giao thi đỗ khoa khôi tiếng đồn.

Rắn hai-tàu, thay liền chôn,

Tôn-ngoại làm trống, gia-môn rõ ràng.

Phúc diền muôn được mồ mang,

Cốt nhở tám-dịa thiện-lương thế nào.

Mở cửan; phượng-liên bao nhiêu,

Âm-công giầy dựng càng nhiều càng hay.

Lợi dân, lợi vật hằng ngày.

Tu hành, ta phúc, trong tay chờ rời.

Thần ngay, hành-hóa thay trời,

Tù-tường đẽ bụn; thương người cứu dân,

Một lòng run; chủ, siếu thân,

Kính anh, linh bạn, muôn phần tháo ngay.

Příhony tří Tiêu-lhánh xưa nay,
Niệm kinh bái Phật, ngày ngày chờ lợ.
Tứ-Ân báo đáp cho vua,
Mẹ, tha, đến nuture, Phật đã sur-tôn.
Phật cùng Lão Khêng sai mòn,
Quảng hànhs tam-giáo bảo tồn phép hay.
Cứu người cắp - nạn chẳng may,
Xem như con cá nàng phơi giữa đồng.
Cứu người nguy hiểm khốn cùng,
Xem như con sẻ mắc vòng lưới treo.
Thầy người có-quả nên yêu,
Người già nên trọng, người nghèo nên thương.
Áo cơm giúp kẻ tai-ương.
Sáng-hòm giúp kẻ chết đường khô thân.
Nhà giàu giúp đỡ thân-nhân.
Hoaag niêm, giúp đỡ hương-lan của mình.
Cân lường, cốt phải công bình,
Chờ nên vào trọng, ra khinh, đổi lúa.
Tôi-doi xúi cach nhan-tử,
Chờ nên khắc trách cho vua bụng ta.
Kinh-văn ăn-lao hằng-hà,
Đặng nên tự-quán, lập ra chúa-chiền.
Thuốc-men cứu kẻ lật-nguyễn,
Trà-thiang giúp kẻ khát phiến mỗi khi,
Buồng chim thả cá nhiều bể,
Trí-trai, giới-sát, khuông ghi vào lòng.
Bước chân chờ đầm cỏn-trùng,
Lúa kia chờ đợi trong vòng rừng hoang.
Thấp đèn giúp kẻ đi đường.

*Dựa thuyễn, giúp kẻ qua-giang đợi chờ.
Chờ đến lười bắt vac cỏ,
Chờ đêm thuốc giết cá cua tùng bầy
Chờ nên làm thịt trâu cầy,
Chờ đem giấy chửi bỏ vây khắp nơi.
Chờ mưu tài-sản của ai,
Chờ nên ghen ghét nhũng người tài-hoa.
Chờ dâm phụ-nữ người ta,
Chờ xui kiêng cáo diêu toa hại người.
Chờ tranh danh lợi của người,
Chờ làm ly dị lừa đói săt-cầm,
Chờ ôm thù oán vào tâm,
Cho người cốt-nhục tình-thám phải lìa.
Chờ tham tiền-lợi lý-ty,
Cho người phụ tử phán-ly đoạn-tinh.
Oai quyền chờ hiếp dân lành,
Phú-hào chờ đẽ cùnq-dịnh đói-nghèo.
Thiện-nhân, ta phải tìm theo,
Đề nhở cảm hóa nhiều đều cho ta.
Ác-nhân, ta phải lánh xa,
Đề phòng tai nạn xảy ra bất kỵ.
Đừng nên nói xấu ai kia,
Cũng đừng khâm-thị, tâm-phì với đời.
Bên đường quét vén chông gai,
Giữa đường trả kết nhũng loài tro-phân.
Đắp đường đẽ tiện hành-nhân,
Làm cầu đẽ liên* muôn-dân đi về,
Dạy người huấn dụ nhiều bẽ,
Thành nhân chí mĩ quyền xi chẳng nài.*

Việc làm nương lấp lě trồi,
Nói phô phải thuận lòng người chờ sai.
Thánh thần như ở trên vai,
Dù trong ám-thất có người chứng chi.
Bao nhiêu ác-nghiệp bỏ di,
Bao nhiêu thiện-dạo thường khi-phung hành.
Sẽ không tai nạn đến mình,
Giúp lành sẽ có cát-tinh hộ già.
Báo gần báo tại đời ta,
Báo xa để lại một nhà cháu con,
Thiên-tường, bách-phúc thường tồn,
Thầy nhở ám-đức dập dồn nược len.

Dịch - giả :

Tâm-Pหรรณ cur-si: Trần-mạnh-Đàn

Bài chúc từ nghị cho ban Đông-Âu

Sơn-tây lên Đông Sàng

đọc ngày 12 tháng 8 ta
ngày thành lập chí hội Sùng Nghiêm

Chúng con Đông-Ấu chỉ em,
Lên mừng hội Phật Sùng - Nghiêm khánh-
thành,
Mấy nhở kinh chúc hoan-nghinh,
Các Quan Phúc, lộc (1) để dành về sau.
Hội càng Thịnh (2) vượng dài lâu,

CHÚ THÍCH :

- (1) Nguyên tên huyện là Phúc-Lộc nay đổi là Phúc-Thọ.
(2) Tông Cam Thịnh.

Mùa Cam rắc hạt (1) cỏ rầu lại xanh.

Rồi ra công việc tiền-hành,

Đội ơn Giáo-Chủ siêu-sinh muôn đời.

Hào quang sáng khắp mọi nơi.

Xa thời cũng thấy, gần thời cũng hay.

Dám xin Quý-chức vùng đây.

Rủ nhau vào Hội cho ngày càng đông. (2)

Sẵn sàng (3) phong cảnh Đoài (4) trông.

Lại quen Giáp (5) mǎl sau cùng tương thân.

Kiếp này tu lấy thiện nhân,

Kiếp sau thiện-quả có phần hưởng chung.

Chánh Thư-ký

chi hội Phật-Giáo tỉnh Sơn-Tây

CÁT-VĂN-LAM soạn

Phương châm tiền hành sự

chân hưng Phật-học

*Bài diễn văn của ông Đào-thiện-Luận diễn tại
chùa hội-quán Thái Bình*

Thura các Ngài,

Từ ngày chi hội Phật-Giáo Thái Bình ta thành lập, tôi
được cái hân hạnh cử làm Đại biêu, kề đã hơn một năm
nay, tôi chưa có dịp nào lên hầu truyện các ngài, vì chính

(1) Rắc hạt: nguyên chữ 蒜 (hạt) trên ++ thảo dàu là
chữ 蒜 (cát). Ý nói cụ Phủ Cát đại nhân có công
sáng lập chi hội.

(2) Tên làng Đông-Sàng và Đông-Piú.

(3) và (4) Xưa gọi lẩn Sơn là lẩn Đoài.

(5) Làng Đoài-Giáp là Quý-quán Cụ Lớn Phủ Cát-đại-nhân.

tôi đây không phải là nhà học Phật hay là nhà khảo-cứu cho nên công việc lên diễn đàn từ trước đến giờ, dè, nhường các nhà cư-sỹ, hoặc dè mài các ngài có lòng phép thí-phát-tâm giúp cho hội, không phải là tôi có ý suy-luy mà từ nan đầu.

Nay tôi -vì cái nhiệm vụ bắt buộc phải lên đây, dè hầu truyền các ngài, nhưng xin bạch trước dè các ngài biết cho rằng: bài tôi sẽ đọc đây không phải là một bài khảo-về-đạo-học-huyền-vi-bay nghiên cứu về kinh điển xa xôi gì đâu, tôi chỉ muốn cung các ngài hàn-về cái vấn đề mà chúng ta là hội viên Phật học hội cần giải quyết, tức là câu truyền nói về « Phương châm tiến hành sự chiến-hưng Phật-học ngày nay ».

Thưa các Ngài,

Về tôn-chỉ của đạo Phật và mục-đích của hội ta, từ trước đến giờ các nhà khảo-cứu lẩn-lượn dăng-dẫn đã nhiều bài nói rất trường-lộn, tôi không cần nói thêm nữa.

Nay tôi chỉ xin nói dè các ngài rõ ràng: đạo Phật ở xứ ta cần phải chấn-hưng và chấn-hưng nên làm như thế nào.

Đạo Phật ở nước Tàu truyền vào nước ta từ đời Hán-Minh-Đế, đến nay đã noa hai nghìn năm, giáo lý củ - đạo Phật đã in sâu vào óc người minh không kém gì Khổng-giáo. Về triều Lý và triều Trần thế-lực của Luật Giao rất mạnh, mạnh cho đến nỗi có ảnh hưởng đến cả chính trị, có quan hệ đến cả quốc-tục dân-phong. Trong hai, ba thế kỷ gần đây, Nho giáo thịnh hành, nên đạo Phật có phần suy thoái, không được bành-trướng như xưa. Tuy vậy trong các chốn thôn quê, lòng tin ngưỡng của nhân-dân vẫn còn đậm-thắm, xem như những ngày xưa, rầm, rồng-một, các nơi chùa-cánh vẫn thấy thập phương chiêm-ngưỡng, tôn-sùng, các công-việc tô-tượng, đúc-chuông, nhân-dân vẫn

sẵn lòng lạc tâm để cúng ; đổi trước cửa tam-bảo, dù chưa
nhưng kẻ đại nghịch, bất-đạo, cũng còn phải giữ-gìn đổi
chút lương-tâm ; những tiếng cầu giời khấn Phật, bát-nhã
tù-bi, vẫn thấy phát ra ở cửa miệng những kẻ biết ăn-năn
hối-lỗi mà mong giời Phật phù-hộ độ trì, dù biết rằng cái
anh hưởng của Phật Giáo vẫn còn có quan hệ mật thiết
với cái nền luân-lý của ta.

Hiện nay Nho-giáo đã suy-dần, cái nền luân-lý cũ cơ hồ
đã bị lung-lay, những câu tam-cương, ngũ-thường đã
không đủ làm cái khuôn mẫu để ràng buộc lòng người,
mà nền luân-lý tân-thời lại không phải là món ăn trích
dụng để nuôi những trí-thức thông-thường của những
hạng người thôn-quê, chật-bè tiển-hóa. Vậy mà muốn duy
trì lấy nền luân-lý cho vững-vàng để gây lấy hạnh-phúc
yêu-lạc, hòa-bình cho xã-hội, không nhờ Phật-giáo thì còn
nương dựa vào đâu, cho nên Phật-giáo chắc-hưng ngày
nay rất là thích-hop,

Vả lại Phật-giáo vốn là một tôn-giáo rất hay, nhưng vì
trải qua mấy trăm năm suy-lạc, thời nay chả h-pháp chẳng
minh, người tin-ugưỡng hầu hết sai đường lạc-đối như đi
trong đám sương mù, ẩn không chẩn-chỉnh lại để hoảng
tuyên giáo-pháp, sợ rồi cái họa mê-tìn dần dần lan rộng
mãi ra, rất có hại cho nhân-tâm thế-đạo, đó lại là một lẽ
cần phải chấn-hưng,

Vậy nay sự chấn-hưng Phật-Giáo ta phải làm theo phương
châm thế nào cho chóng được thành hiệu ? Trước hết ta phải
nên biết cái khuyết-diểm của Phật-giáo hiện thời, thì mới
có thể tìm phương-máu chấn-chỉnh được. Phật-giáo hiện
thời sở gĩ không được hiện-hành là vì có những khuyết-
diểm sau này :

1º Kém về sự học.

2º Thiếu cơ quan truyền bá.

Nay muốn chấn-hưng cho chóng được thành hiệu, thiết
tưởng có hai phương-pháp sau này :

1º Nâng cao trình-độ của tăng-già.

2º Chỉnh-dốn lại cơ-quan truyền-bá.

Trình-hộ tăng-già có cao thì mới xiên-dương được chính pháp mà làm tiêu-biểu cho người ta noi theo. Con đường chính-tín có rõ-rệt thì người theo mới khỏi sai-hướng lạc đường, mà đạo-pháp ngày hèm-long thịnh-h được.

Ngày xưa khi đức Phật-lồ diệt-độ vào Nát-bàn, ngài có di-ngôn cho các đồ-đệ rằng :

« Các người phải nên chuyên cần tinh-tiến sớm cầu đạo giải-thoát, đểm cái sức sáng-láng của trí-tuệ mà diệt-mỗi sự si-ám ».

Phật-lai dạy rằng : « Người mà tinh-tiến thì không việc gì khó cả ». Các vị Tỷ-khiêu thời bấy giờ, ai nấy đều biết chuyên cần tinh-liển tuân theo pháp-giới, già-công-tu học cho nên mới truyền-bá được Phật-pháp rộng khắp nơi-nơi; ấy là cái ttrời-kỳ chính-pháp mà ta thường khao-khát ước ao được một ngày trông-thấy.

Đời mạt-pháp vì sao mà suy-vi ? Tà-lưu pha-lon là bởi vì chính-pháp không minh, chính-pháp không minh là trách-nhiệm ở người tuyên-duong Phật-pháp ; vậy trong bọn tăng-già không thể từ trách-nhiệm được.

Nay muốn chấn-hưng nền đạo-pháp, trước hết ta phải nâng cao trình-h độ của tăng-già.

Muốn nâng cao trình-h độ của tăng-già, trước hết phải chỉnh-dốn về sự-học.

Sự-học của tăng-già ta hiện nay không phải là không có. Cứ đến mùa hè thì các nơi cũng đều có trường-hạ, nhưng mà thi giờ học không được bao lâu, trong một năm chỉ có ba tháng, trong ba tháng ấy lại còn trừ bao nhiêu ngày trai, ngày tuần, trong một ngày lại còn ba khóa lê, thì ra trong cái thời-gian « cửu tuần cẩm-lúc » ấy, các tăng-già chỉ bận về sự hội-hop lễ bái là đủ hết thi giờ, da dí nhiều vị lại còn bận việc chùa riêng, nay khất mai nghỉ để

lò vè sự lương đến ăn học, thành ra cái thi giờ học không được bao nhiêu; chỉ từ ra những vị nào không bị bỏ buộc vì hoàn cảnh, lại có tư chất thông minh thì mới tư lâu được ít nhiều, còn thi chẳng qua cũng là học cho có hình thức đó mà thôi.

Kia xem như các nước Âu, Mỹ, về tôn-giáo của người ta, sự học rất là chú-trọng, không những đặt trường chuyên-môn, mà cả đến những khoa-học phô-thông, văn-tự, ngữ-ngôn của ngoại quốc cũng đều giảng dạy, cho nên giáo dỗ của người ta, không những giáo lý tinh thông, mà cách giảng diễn cũng thạo, không những truyền bá ở trong nước, mà khuyếch trương thế lực ra khắp cả hoàn cầu, ấy cũng là nhờ ở sự học.

Như trên đã nói: Phật giáo nước ta sở dĩ không thịnh hành là vì sự học suy kém, vậy chấn chỉnh sự học là cái bước đầu mà ta phải tiến hành trong buổi chấn hưng Phật học này.

Về sự học, tôi có một thiền ý như sau này :

Toàn xú ta phải có nền Phật học thống nhất, đặt ra các trường tiểu học, trung học, đại học để đào tạo lấy nhân tài, mỗi một địa phương phủ hay huyện, đặt một trường tiểu học dạy những học sinh từ 10 tuổi đến 15 tuổi, về các môn họ: phô-thông bằng quõe-văn. Mỗi tỉnh đặt một trường trung-học, dạy những học-sinh từ 16 đến 21 tuổi, ở các trường tiểu-học lên. Khi đã tốt nghiệp ở trường Trung-học rồi mới lên trường Đại-học. Trường Đại-học chỉ đặt ở những nơi thủ-đô trong ba kỳ như : Hanoi, Huế, Saigon-Hiên nay ở Huế đã có một trường Đại-học

Tôi xin lược thuật ra đây cái chương-trình Phật-học do báo Viên-Âm dự-thảo để các ngài nghe: chương-trình từ tiểu-học đến đại-học 15 năm chia ra như sau này :

Năm đầu : học Quốc-ngữ, hai buổi công phu.

Năm thứ hai : Sự tích đức Phật Thích - Ca, bốn phép tính, Phật-học giáo-khoa-thur.

Năm thứ * ba: Sa-di luật, Vô lượng thọ kinh, Địa-tạng kinh, Thủ-sám pháp.

Năm thứ tư: Sa-di luật giải, Thập lục quán kinh.

Năm thứ năm: Phật thuyết A-di-dà, Kinh sơ, Lục lò bảo dàn kinh,

Học trò học đủ năm năm này được thụ giới Sa di.

Năm thứ sáu: Kim cương kinh trực sở, Tâm kinh chủ giải, Duy thức phương tiện đàm, Phật thức quy cũ trang sơ.

Năm thứ bảy: Thủ lăng nghiêm kinh, Viên - giác kinh, Nhân minh luận.

Năm thứ tám: Lăng già kinh, Đại thừa chỉ linh luận, Đại thừa chỉ quán luận.

Năm thứ chín: Thành, duy thức luận, Diệu pháp liên hoa kinh, Phạm vãng kinh.

Năm thứ mười: Đại bát Niết bàn kinh, Tứ phần luật.

Học trò học đủ 5 năm sau này, thi đậu tốt nghiệp thì được thụ giới tỳ kheo.

Năm thứ 11: Lăng nghiêm trực chỉ, Viên giác kinh lược sở, Duy ma cật kinh sơ, Tam luận.

Năm thứ 12: Lăng già tâm ẩn sơ, Giải thâm mật kinh, Du già sự địa luận.

Năm thứ 13: Pháp hoa huyền nghĩa, Pháp hoa văn cũ, Ma ba chỉ quán.

Năm thứ 14: Hoa nghiêm luận, Hoa nghiêm sơ sao.

Năm thứ 15: Đại trí độ luận, Tôn cảnh lục, Chỉ nguyệt lục, Hải triều âm văn khố.

Trong 15 năm ở trường, học trò điều phải giữ giới luật và thanh-quy rất nghiêm chỉnh; người học trò nào phạm trọng giới phải trực xuất liền.

Khi học, đủ 15 năm rồi, các người du học cũng nên đi du phương một vài năm để tham học cho cùng những

chỗ huyễn vi của Phật pháp.

Đây nói 15 năm, nhưng cái năm này không phải cái năm học của nhà chùa ngày trước, mỗi năm chỉ học có 3 tháng hạ mà thôi. Trong 15 năm này, phải dùi mài thiết tha, qua năm ấy đến tháng khác, ngày ngày phải có cái thi giờ nhất định, trường học là chức theo lối mới; đã là người học sinh thì chỉ chuyên việc học, không còn phải bận gì đến những việc khác nữa, thi mới mong có cơ lão bộ được.

Còn về sự phí tổn về việc lập trường thì quy liệu trường cũng dễ. Về ban Tiêu họ: thi giặc ba chùa có thể là chức chung một trường. Học trò đi học gần gũi thì không phải lương đốn phí phạt là mấy. Thầy dạy ban ấy thì một vị sư ông đã tham học trong khoảng 10 năm có thể khâm được. Duy chỉ có trường Trung học và Đại-học là phải là chức một cách hẳn hoi. Trường sở phải có nơi nhất định, cao ráo, rộng rãi, phải có đủ khí cụ dùng về việc học. Thầy dạy phải là người đạo cao đức trọng, phải học đủ ba môn, pháp tinh, pháp tướng và tinh độ. Học trò phải là những người đã qua 5 năm tiểu học.

Về sự chi phí thì một phần do hội cấp đỡ, một phần do các sơn môn tự trù liệu lấy. Hiện nay nghe nói các sơn môn đều có công bắn đề đánh, sự đó rất tốt; mỗi sơn môn nên trù liệu lấy một ít để cấp dưỡng cho những học sinh tuần tú, xét thực có thể thành tài được, và cũng vào các khoản học phí. Mỗi sơn môn già làm một ít thì lo gì cái nền học vấn không được vững vàng.

Bên đây tôi khuyên các ngài trong lăng giới nên gác công mà gắng bước đi, các ngài mà chấn hưng được sự học cho được thành đạt như xưa, không những vê vang riêng cho các ngài, vê vang cho lịch-sử tôn - giáo mà vê vang cho cả toàn thể quốc-dân, những người đã phát tâm hoan-hỉ mà cõi-võ cho sự chấn hưng này.

Nhưng mà xin thưa các ngài, sự học chẳng tiến thì lui, tiến hay lui ở một bước này, các ngài phải quả quyết,

phải hăng hái, phải tự mình phấn khởi, không cần ý lại vào cái sức ngoài mới được.

Đạo pháp ngày nay qua một thời kỳ truy lạc như cái xe hết máy gữa đường vẫn là phải cầu có người ở ngoài dùn dây để giúp sức lên, nhưng phần cốt yếu nhất là người ở trong xe phải biết chữa máy cho tinh, cầm lái cho giỏi, thì xe mới có thể tiến lên được. Nếu ngoài thì kẻ dùn, người dây mà trong xe thì máy hỏng đau khan, người cầm lái không hết sức thì cái sức ngoại hộ cũng không làm gì nổi được.

Vậy khuyên các ngai, sự học là cần, các ngài chờ nên sao nhãng.

Còn như toàn thể hội-viên ta, ta cũng nên chú trọng về sự chấn hưng đạo học làm đầu. Nếu hội ta mà có cần sửa sang tạo tác việc gì thì tôi thiết tưởng đầu tiên nên đề ý đến việc lập Phật học đường là trước nhất; nếu tinh thần không phấn khởi thì tuy có cái hình thức rực rỡ đến đâu nữa cũng chẳng làm gì.

Vậy đào tạo lấy nhân tài cho thành những tay pháp thi là việc cần thứ nhất của hội Phật Giáo ta ngày nay.

(còn nữa)

CUỘC ĐI GIẢNG Ở TIỀN-HƯNG

Do chi hội Phật-Giáo phủ Tiên-hưng có lời thỉnh, hội Trung-tuong Hanoi bèn cử người về giảng diễn. Bộ Tăng thi cử Sư ông Tổ liên, bộ Cư sĩ thi cử tôi. 9 giờ sáng ngày rằm tháng 7 (1936), chúng tôi đi ô-tô về Thái-bình, 12 giờ bắt ngựa ở nhà Ông Đào thiện Luận chánh Đại lý chi hội Phật giáo tỉnh ấy. Thụ trai xong, Ông Đào lại cho chúng tôi xem trước bài diễn giảng của Ông giảng ở chi Đại-lý Thái-bình tối hôm ấy là lễ Trung-nghuyên, giờ bài ra xem thi ra bài không nói gì về nghĩa « Vong nhân xá tội », mà toàn nói

về văn-đề Tăng-học. Bài đại khái nói : « Vì nhân-ám thế
đạo mà ta chấn-hưng Phật-Giáo, muốn chấn-hưng Phật-giáo
trước phải chấn-hưng Tăng-học, vì Tăng mới chính là người
tuyên-dương đạo Phật. Muốn cho cái học của Tăng hoàn
bị thì trong nước phải có đủ ba thứ trường. Trường tiểu-
học ở các phủ huyệ, trường trung-học ở các tỉnh, trường
đại-học ở các đô-thành như Hanoi, Huế, Saigon. Tôi phục
ý-kien ấy là rất phải : Đạo Phật là đạo cứu thế, cứu cả
tâm-hồn và thể-xác cho chúng-sinh. Thế mà người chuyên
gánh cái trách-nhiệm cứu thế của đạo Phật, không đủ tài
dức, thì làm sao nỗi. Vả đạo Phật lai chính là đạo phâ
cái ác-lập-giai-cấp của cựu giáo, là đạo bài trừ sự mê-tìn
của thế-lục. Vậy nếu Phật học mà rạng-tỏ được tức là một
hứ thuốc hay cấp cứu để tẩy trừ những thói hủ-bại cho
đời-dó. Ông Đào thực đã hiểu-tới nơi cõi gốc của việc chấn
hưng đạo Phật.

3 giờ chiều, chúng tôi lại ra đi ô-tô về phủ Tiên Hưng ~
Phủ Tiên-hưng kiêm lý huyện Thanh-khe Thanh-khe liền
với huyệ Duyên-hà là quê Quế-dường Lê-quí-Đôn Tiên
sinh, Tiên sinh là một nhà đại-nho trong đạo Khổng mà lại
là một đại-cư-sĩ trong đạo Phật, Tiên sinh đã từng chép giải
kinh Kim-cương bằng chữ Nôm, lại trong sách Kến-văn
tiêu-lục về Mục-Thiền-giật. Tiên-sinh khảo-về giáo-lý đạo
Phật, về tiếng Phạn và về Cao-Tăng-nước ta, rất tinh và
rộng, may-nan việc bội Phật-Giáo mà chúng tôi được về
thăm-nơi quê hương của một nhà danh-hiền bấy-lâu-cảnh
mở, thực là may-liasm. 5 giờ chiều về đến phủ Tiên-hưng,
xe vừa dỗ đã thấy quan Huân-Nguyễn kinh Chu là Chánh
đại-lý và ông Quản-lý cui-nội Phật-giáo Tiên-hưng ra đón.
Cụ Chánh-dai-lý và ông Quản-lý đưa chúng tôi về nhà-học
nhà của Cụ Chánh-dai-lý ngồi, đoạn các ngài đưa chúng
tôi ra thám chùa-hội quán của chi-hội. Nhân-dao qua xem
phong cảnh một-vùng. Phú-nha Tiên-hưng ngày nay cải
theo lối-kien-trúc mới, mà vẫn đóng ở nơi cũ thành. Xem
di chỉ cũ thành còn dấu-hảo sâu-lũy-lợn, biết Tiên-hưng

là một bạt thịnh vượng từ xưa. Học nha Quan Huấn cũng ở trong thành về cửa hữu, và cũng là nơi nền cũ học-nha quan Giáo Thụ ngày xưa, hai chữ học nha có với cái cồng cồng cao lớn với lở rêu phong đứng sừng sững trước một cái sân quẩn khá rộng của học trò, để biền lộ cái trạng thái mới cũ đang bàn giao. Trước phủ lý, phô xá đồng đúc, chợ búa vui vẻ. Ngoài phô di ra những cánh đồng lúa quanh co bao bọc lấy những cái làng mạc ở chi chít với nhau. Tuy đang lúc kinh tế khó khăn này mà xem vườn nhà chính đốn cùng nhân dân, hoạt động, dù thấy cái sức phẫn đấu với cuộc sinh sống của hạt này. Tôi sực nhớ câu phong-đao của hạt này :

*Có phải con mẹ con cha,
Thời sinh ở đất Duyên-hà, Thần-khé.*

Thì mời biết cái thú vị nơi Duyên-hà Thần-khé khiến người ta yêu mến nguyên sinh ở đây là ruộng mặt bờ xôi, nhân-vật nhiều lối-lạc vậy.

Tôi hôm ấy, sư Ông Tổ-Liên ngồi ở chùa hội-quán, tôi thì nghỉ ở học-nha cũ Huấn, ban tri-sư và các cụ trưởng-lão trong chi-hội thiết tiệc đãi tôi ở nhà cũ Huấn, trong tiệc dù các bậc cựu nho, tây-học đều tinh-thâm, cùng nhau đàm-luận về cái nghĩa cứu thế của đạo Phật, thi không hẹn mà ai cũng tỏ ra một lòng là vì nhân-tâm thế đạo mà cùng nhau chấn-hưng Phật-Giáo, chứ không phải vì mê tín. Cuộc đàm luận rất lý thú, mãi đến khuya mới tan.

9 giờ sáng mai, tôi ra diễn giảng ở hội-quán, vì có cụ Huấn Chánh đại lý, cụ Thị-độc người hàn hạt Phó đại lý cùng các ông trong ban đại lý khéo tổ chức nên cuộc diễn giảng rất chỉnh-đốn vui vẻ. Quan Phủ Tiên-hưng và cụ Cố cũng đến chủ tọa, giáo hữu trong hạt tôi nghe đông lăm,

Tôi lên dàn trước nói về nghĩa bình-dâng của đạo Phật,

kể đến sự ông Tô-Liên lên đàn nói về việc tăng-học nêu
tuyệt hành chính đốn.

Giảng xong, chư tăng, các quí vị, các cụ, các ông cùng
các em bà trong chi hội đều lấy làm hoan-hỉ và lần lượt
tỏ lời cho hai chúng tôi là đã nói được những nghĩa
thiết thực dễ hiểu trong đạo Phật.

11 giờ dùng trai ở chùa hội-quán. Thủ trai xong, ông
Quản-Íý, một nhà tây-học, mừng rỡ đến tò cho tôi biết
rằng: nghĩa bình đẳng vừa diễn xong thì sự cảm-hóa liền
có công-hiệu là có hai vị ngũ lục phàm phu-nhân đã cùng
với các lão-bà, tì-nữ dán quê cùng ngồi một chiểu giải
dưới đất, ăn miếng cỗ cha suông nhạt mà vui vẻ xuê-xòa,
kết bắn ở mọi nơi yến tiệc khác, Tôi cảm ơn ông và đáp:
«Có thể thì cũng là do đạo hóa của Phật chứ tôi có bết gi.»

Chúng tôi xem ra mỗi lần Trung-Uơng cử người di
diễn ở các chi hội như thế rất có công-hiệu: một là liên
lạc tinh thần với chi hội, hai là xem xét ở chi hội có việc
gi gì nên để nên sửa về trình cho Trung-Uơng biết.
Đúng 6 giờ chiều chúng tôi về tới Hanoi.

Một người Cư-sĩ

TIỀN THẦN ĐỨC PHẬT NGÀI THÍ ĐẦU

Trong A-tăng-kỳ kiếp xưa, đức Thích-Ca ngài tu đạo bồ
tát, hành pháp đàn ba-la-mật. Thầy trong kinh Báo-on có
chèp rằng: Từ A-tăng-kỳ kiếp xưa, ngài nó một lần giảng
sinh, làm vua nước Bá-la-nại, gọi là vua Đại quang Minh,
kiêm trị 60 nước nhỏ và 800 xứ nữa, Ngài từ bi lâm, hay
thích bồ thí, không trái ý ai, phàm những ngày chay ngài
sai 500 voi tải những báu ngọc tiền tài, trăn áo, cơm
nước và các vật dùng đưa ra chợ nhơn và 4 cửa thành bồ
tát cho dân, phàm dân trong nước, ai thích lấy gì, cho
tùy ý cả. Vua nước láng giềng vốn người ác nghịch, nghe

tin như vậy, ghen ghét bởi phần, họp cả triều thần, bàn
mưu làm hại, trước hạ lệnh rằng : « Ai hay đi sang nước
Ba-la-nại, xin được đầu vua Đại quang Minh không ?
Khắp mặt trong triều, đều không dám cả. Lại tuyên lệnh
rằng : « ai đi xin được, thưởng nghìn cân vàng. » Chỉ có
một người Bà-la-môn nói : tôi xin đi được, từ đây sang
đây cách 6000 dặm, xin cấp cho dù tiền lô phi. Vua nước
ấy cấp ngay số lương dùng như lời thỉnh. Người bà-la-môn
nói đi đến cõi nước Ba-la-nại. Trong nước đã thấy lắm trâu
ch้าง lành, kè lược sau này là 6 thứ.

- 1) Loài chim muông dộn bay chạy tứ tung.
- 2) Nhật-thực, Nguyệt-thực, tối suốt ngày đêm.
- 3) Các ngôi sao đi sai cả độ.
- 4) Cầu vồng đen đỏ và trắng mọc suốt ngày đêm.
- 5) Sao bay rơi rụng.
- 6) Ao suối cạn khô, hoa quả héo rụng.

Người Bà-la-môn đi đến kinh thành, thần Thành-hoàng
bảo linh canh rằng : Cái người Bà-la-môn kia, nó là đại-ác,
tử phương-xa lại, xin đầu vua đây. người chờ cho vào.
Người Bà-la-môn, trợ ở ngoài cửa, mãi đến 7 ngày, vẫn
chẳng được vào, sau người lính canh vào lâu ngài râ g :
Bạch lạy đại-vương có một người bà-la-môn tử phương xa
lại, muốn vào yết-kíến. còn đứng ngoài thành, nay con vào
trước, lâu trước bệ rồng. Ngài nghe nói người bà-la-môn,
thần hành ra đón, tiếp đãi ăn cần, úy dụ hỏi rằng : thầy từ
đâu lại, đường xá xa xôi, chả nhọc mét đư ? Người bà-la-môn
bạch : tôi ở phương xa; nghe tin đại-vương, phúc đức bồ-
thi, không trái ý ai, tiếng đồn xa lầm, lên đến giờ xanh,
xuống đến suối vàng, xa gần khen ngợi, thực đích không
sai, nên tôi chẳng quản xa xôi, vượt qua sòng núi, nay
được vào chầu, muốn xin một chút. Ngài giả nhời rằng :
Ta nay sẵn lòng bồi thí tất cả, ý thầy muốn chi ? chờ có
người ngoại. Bà-la-môn nói : Có thực thể ch้าง ? tôi nay chỉ
muốn xin được đầu Ngài, ngoài ra chả muốn dùng vật gì

khác, Ngài nghe nói thế, liền nghiêm nghiêm rằng : nhỡ ta từ khi vào vòng sinh tử, cho đến ngày nay, luống mất thân không, chịu sinh tử mãi, chưa từng bỏ thân vì pháp. Vả thân ta đây, muốn cầu bồ-tát, độ cả chúng-sinh, nếu không cho hẳn, trái bản tâm xưa, còn có duyên gì, mà thành chính quả. Liền giả nhời rằng : hay lắm, phải lắm, đợi ta một chút, để giao việc nước cho phu-nhân và thái-tử, qua 7 ngày nữa ta sẽ cho thầy. Ngài vào trong cung, bảo phu-nhân rằng : Thiên-hà ăn ái đều phải biệt-ly, người sinh ra thi ai cũng phải tử. Còn như các sự thành bại có tuần, lợn sinh về xuân, thu đông khô rụng. Phu-nhân thái-tử, nghe ngài nói thế, vội vàng muối khóc, sắc chẳng ra hơi, cùng hỏi ngài rằng : bạch lạy đại-vương, vì nhân duyên gì, mà ngài nói thế ? Ngài đáp : Có người bà-la-môn, từ phương xa lại, hỏi xin đầu ta, ta hứa cho rồi. Phu-nhân thái-tử lần ngay xuống đất, xé áo dứt tóc, kêu khóc vang giời, cùng入党 ngài rằng : Bạch lạy đại-vương thiên-hà sở trọng, chả già b้าง thán, sự bỗ mang khó, sao dành bỏ bão mà thi cho người. Các quan Đại-thần hỏi người Bà-la-môn rằng : đâu người cắt ra, máu me ghê gớm, người dùng làm gì ? Người Bà-la-môn bấy giờ sợ quá, toan nói thực tình, lại e các quan gièm mình chẳng thoát. Các quan biết ý, liền bảo ngay rằng : Triều thần chúng ta cùng tuân lệnh vua, cũng thi cho người, không phải sợ bối, vả người nghèo kiết, mà xin được đầu, thì có ích gì ? Bạn chúng ta đây, mỗi người đều một cái đầu thất-bảo, dira đổi cho người, và các vật dùng 7 tội khồ g thiển, người có thuận không ? Người Bà-la-môn đáp : Tôi chả dùng chi những vật như thế. Các quan tức bức, lên bạch Ngài rằng : Bạch lạy đại-vương, làm sao ngài chỉ vì nề một người, mà cõi bồ-quốc-dân, phu-nhân, thái-tử cho vơ như vậy ? Ngài giả nhời rằng : ta nay bỏ thân bồ-thi như thế, là vì các người và cả chúng-sinh đãv chử. Ngài nói thế rồi, vào ngay vườn sau, gọi người Bà-la-môn lại gần bảo rằng : nha thầy từ xa lại đây chỉ xin đầu ta, ta bồi lòng từ, thương xót nha thầy, ta không trái ý, cho ta về sau được đầu trí luệ, thi cả cho bọn

người như thầy nữa bái lạy 10 phương từ bi ưng
bồ, các vị bồ-tát uy đức độ trì, cho tôi làm được
trọn việc này đi. Rồi ngài ngoanh lại bảo người Bà-la-
môn rằng : Cho thầy lấy đi. Người Bà-la-môn nói : Sức
ngài khỏe lắm, tôi sợ tới kinh đau đớn ngài còn hối tiếc,
không chịu được đau, hoặc lại phản bại tôi chăng ? ngài
rõ che thẽ, xin ngài lấy tóc buộc vào cành cây. Ngài nghe
nói thế, lai nỗi lòng thương, là người đã già mà sức lai
yếu, sợ không chặt đứt được hần đầu ngài, và lo phản hai,
Ngài liền xô tó: buộc chặt vào cây, rồi lại bảo rằng : chặt
đầu ta xong, thì phải dè vào trong bàn tay ta, dè ta chao
cho. Người Bà-la-môn, vừa mới cầm dao, đi đến gần cây
vị thần cây, làm cho vắng đầu, ngắt lão xuống đất, Ngài
trách thần rằng : Về việc phù này, sao chẳng giúp ta, mà
còn ngăn trở. Vị thần cây ấy, nghe ngài nói thế, trong lòng sầu
não, ra tiếng nói rằng : Quái thay, khổ thay! Giới đất rung
động, mặt giới tối đen, ở trong hư không, bỗng khون
có mây, mà mưa ra máu. Bấy giờ người bà-la-môn, lấy
được đầu ngài, đưa về bến-quốc, thái-tử triều-thần, thu
lấy thân tàn, xây tháp thờ cúng.

Tích kể trên ấy là một tiền-thân của đức Phật ta, tu
hạnh bồ-tát, bố-thí như vậy, chả những một lần như thế
mà thôi, chính một cái cây cõ-thụ ở cái vườn ấy, Ngài đã
từng đến đấy thí đầu đúng số nghìn rồi, lại còn những khi
thi cả thân thề tay chau, cũng nhiều vô số, nên đời này
mới thành được đạo chính giác.

KẾT-LUẬN : Phàm đệ tử Phật mà được xem đến truyện
thì đầu nay, phải nên biết rằng ; Những khi đức Phật
ngài còn tu hành bồ-tát, phần nhiều khác hẳn với người
phàm, là vì ngài đã chứng pháp vô-sinh, tức là ngoài
vòng sinh-tử rồi, thế mà ngài vẫn cứ vào vòng sinh-tử mà
tự hiện ra hữu sinh, đều là phương tiện thị hiện để dạy
chứng-sinh, cho chúng biết cái thân giả-dịa, thủy, hỏa,
phong áy, dù sinh-tử làm sao mặc dầu, quý hổ ta giữ cho
vẹn cái đạo-tâm, rồi đem phúc luệ nuôi dần, cho thực

hiên cái chân thân thường lạc, ngã, tịnh kia, bấy giờ tại
hiên mắt thánh, rõ ràng mắt mắt Nhứt-lai, ôy mỉm tháp là
cố dẫun trí-tuệ vây. Quý hòa thay, lạy lùng thay! Phật pháp
chẳng thể bán, vì mắt phảm gian mãy người trong ấy.

Hoàng-Mai Nguyễn-Thượng Cẩn dịch thuật

Chi hội Phật-Giáo Bình-Giang

LỜI KHUYÊN NGƯỜI VÀO HỘI VÀ MUA BÁO

Người ta sinh ra ở đời, phải có ăn cỏ uống, mới sống được, thi cũng phải có một tôn-giáo nữa mới sống được một cách hoàn toàn; ăn uống để nuôi thân ta; tôn-giáo thì để nuôi tinh-thần ta; những sự sầu khổ phiền-não ở trong lòng ta, trừ thuốc tôn-giáo, không còn thuốc nào chữa được; pháp-luật chỉ có thể trừng-phạt được những kẻ gian-ác trước mắt, còn những kẻ gian-ác ngầm ngầm thì trừ phi chỉ có tôn-giáo không còn kể gì mà ngăn những kẻ ấy được.

Đạo Phật cứu đời là thể, giúp đời là thể, cho nên chi hội Phật-Giáo Bình-Giang thành lập, chủ ý mong cho nhau-dân phong-tục ngày thêm thuận tiện, tri tuệ ngày thêm sáng tỏ, vậy dám khuyên anh em trong bao trị-sự hiệp lực đồng tâm chung lo về việc Phật, để truyền bá đạo Phật mỗi ngày thêm hưng-thịnh, và anh em trong hội ta ngoài ban trị-sự cung ra công khuyễn - hóa tin - đồ nhà Phật vào hội mỗi ngày thêm đông; ai chưa mua báo Đuốc-Tuệ nên mua ngay một xuất, mỗi năm 52 số giá 1800; mua để xem, xem để hiểu thấu giáo-lý nhà Phật mà giỗc chí tu-hành. Ấy là điều sở nguyện của chúng tôi vậy.

Thù-Quỹ — Ái-Hoa Đô Định-Hoạt

CUỘC THI KIỀU CHÙA QUÁN SỨ
CỦA HỘI PHẬT GIÁO
(HIỆN ĐÃ CHƯNG BÀY TẠI HỘI QUÁN
HỘI KHAI TRÍ TIỀN ĐỨC)

Vì theo chủ nghĩa chấn-hưng Phật-Giáo, nêu hội Phật-Giáo muốn sáng tạo lại ngôi chùa Quán-Sứ cho có vẻ quan chiêm, vậy nên có đặt ra cuộc thi về kiều chùa để lựa chọn nhân tài trong nghề mỹ thuật.

Cuộc thi ấy tới nay đã có 19 viên họa sĩ dự thi và có tới ngót một trăm bức họa đồ gởi đến. Hiện nay ban hội Phật-Giáo Trung-Uơng có nhờ Quan Đốc-lý Hanoi tổ chức giúp cho một hội đồng chấm thi, có những viên chức sau này :

Chánh Chủ Khảo M. VIRGITTI Résident Maire,
Cáe ông Giám Khảo : M. M. GODARD Chef du Service des Bâtiments Civils au Tonkin, M. MONDET Architecte diplômé des bâtiments civils, M. LAGIS-QUET Architecte de la Ville Hanoi, Cụ Hiệp Tá Nguyễn Năng-Quoc Chánh Chủ Hội Phật giáo Bắc Kỳ Cụ Lê-văn-Phúc Hội đồng Quản trị Hội Phật giáo Bắc-Kỳ và Cụ Giám Viện chùa Quán-Sứ.

Trước khi đợi ngày hội đồng giám định để phân hạng phần thưởng các bức họa đồ ấy có đem chưng bày tại trên gác nhà Hội-quán Khai-Trí-Tiến-Đức.

Vậy các vị thiện tín thập phương cùng các nhà mỹ thuật trong nước có lòng muốn chấn-hưng cho Phật giáo nước nhà và muốn kích lệ cho nghề mỹ thuật, thi qua đó coi xem và có ý kiến gì hay, cho chúng tôi được biết, chúng tôi rất hoan nghênh và cảm tạ.

Hội Phật-Giáo Bắc KỲ lai cảo.

Số tiền h^ai vien chi hội Phật-giáo tinh-ly Bắc-ninh
quyên để giúp dân bị lụt, đã đ^et nộp Tòa Sứ Bắc-ninh

HỌ VÀ TÊN	PHỐ	số nhà	số tiền
Bach ngoc L ^ê ng	T ^b ị chung		1.00
Luu quâng Nghĩa	chùa Đại thành		3.00
Hoàng ph ^u Tr ^ợ	Niêm th ^{ắng}		1.00
Vũ Bác	Ninh xâ		1.00
Nguyễn văn Chung	Xã Đại tráng		1.00
Sư cụ Ng. thành Ng ^ữ	"		1.00
Phạm thị T ^à			0.50
Nguyễn thị L ^{ương}			0.20
Trịnh văn H ^ợ p			1.00
Mai thi Minh			0.10
Nguyễn thị Điện			0.50
Trịnh quang Đầu			3.00
Hoàng định H ^ợ p			1.00
Trần văn Lâm			0.50
B ^ă ng văn Vinh	Niêm th ^{ắng}		1.00
Nguyễn văn Cẩy	Niêm th ^{ắng}		0.50
Nguyễn thị Minh	" "		0.50
Lê quang Ân	" "		0.50
Lê thi Chèp	" "		0.50
M. Bich & Hồ t ^b ị Thu	" "		1.00
Chánh t ^ổ ng Lưu	Chà Xuyê ⁿ		1.00
B ^ă ng thi Quý	" "		1.00
Nguyễn thi Đạm	Khúc giang		0.50
Nguyễn văn Hội	" "		0.50
Nguyễn thi Chấn	Rue de Yên m ^{ẫn}		1.00
Nguyễn thiện Toản	Yên m ^{ẫn}		2.00
Nguyễn văn Đạc	" "		1.00
Nguyễn đức Thi	" "		0.30
Các cụ Bà quỹ chùa			3.20
Đại thành cúng tiề ⁿ			
Chich quỹ chi hội			
Phật giáo Bắc-Ninh			22.10
			51\$50

Số tiền này hợp với số tiền 127\$90 của các hội-viên Bắc-ninh cúng.

Cộng thành : 150\$00

HỘI VIÊN QUÁ CÔ
CHI HỘI MỸ HÀO - HƯNG - YÊN

1) Đàm-Kiêm 61 tuổi trú-trì chùa Long-Đằng	viên-lịch 22-7-35.
2) Hồ-thị-Thêu 67 tuổi thôn Nghĩa-Lộ	— 23-7-35.
3) Nguyễn-thị-Niệm 74 tuổi xã Xuân-Đào	— 17-11-35.
4) Nguyễn-quỳnh-Tân 68 tuổi xã Dy-Sử	— 24-12-35.
5) Nguyễn-thị-Bạch 62 tuổi xã Yên-Nhân	— 11-2-36.
6) Trịnh-hi-Quyết 60 tuổi xã Lỗ-xá	— 4-4-36.
7) Vũ-văn-Còn 70 tuổi xã Dy-Sử	— 29-4-36.
8) Nguyễn-thị-Giám 89 tuổi xã Xuân-Bản	— 5-5-36.
9) Nguyễn-v-Khoa 64 tuổi, thôn Long-Đằng	— 13-5-36.
10) Nguyễn-thị-Tư 70 tuổi xã Dy-Sử	— 27-5-36.
11) Biện-dinh-Dực 52 tuổi xã Dy-Sử	— 5-8-36.
12) Đinh-thị Liêñ 80 tuổi xã Dy-Sử	— 27-8-36.
13) Ngọc-Huyền 56 tuổi xã Dy-Sử	— 14-9-36.

HỘI VIÊN QUÁ CÔ
CHI HỘI TÂY - LẠC - NAMDINH

M^r Trần-thị-Kiến hiệu Riệu-Văn, làng Đông-Quỹ Namdinh.
— Vũ-thị-Phương hiệu Riệu-Tử, làng Hà-Liễñ Namdinh.

Hôp Tho.

Bản-báo đã nhận được Mandat trả tiền báo của các vị sau này :

M. M. Chu-văn-Thiếp à Ninh-bình	Mandat	1\$00
Phạm-văn-Thùy Kiến-an	—	1.00
Lê-trước-Minh Cầu-Ngân Trà-Vinh	—	1.00
Nguyễn-kim-Trinh, Vũ-thị-Thành, Nguyễn-huy-Bút à Mỹ-hảo, Hưng-Yên	—	3.00
Ngô-văn-Thắng Chợ-Lớn timbre-poste	—	1.00
Mme Cùa à Mỹ-Tho	—	1.00

Trân trọng cảm ơn.

Cùng cụ Trang-quảng-Hưng chùa Tây thiền, Chợ-Lớn. — Đuốc-Tuệ số 6 đã đăng bài quảng cáo của cụ và tiền báo đồng niên hết tất cả 11\$00. Xin cụ vui lòng thề tất cho.

Cùng cụ Trần-văn-Giác Phó hội trưởng hội Phật-học Lưỡng-Xuyên Trà-Vinh. — Bản báo đã nhận được chiếc mandat 13p.00 của cụ đã phát tâm hoan hỉ thâu tiền độc giả Đ. T. đồng niên tại quý hạt. Xin kê danh sách các vị đã trả tiền dưới đây :

M. M. Nguyễn-phong Cảnh	Nguyễn-tấn-Đức
Huỳnh-văn Thơm	Nguyễn văn-Huê
Huỳnh-văn-Ngà	Xã-Kia
Nguyễn-văn Quyên	Pháp-Hải chùa phước sơn
Ngô-trung Tịnh	Phạm-quan-Đường
Nguyễn-văn Mạnh	Phạm-văn-Liếu
Hòa thương chùa Vinh-Sơn	

Bản báo xin có lời cảm ơn cụ